Η μετάνοια του αμαρτωλού (Δημήτριος Παναγόπουλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 18 Οκτωβρίου, 2016

Όταν ένας αμαρτωλός δεν ακούει τώρα συμβουλές, και δεν δέχεται τώρα νουθεσίες, άραγε θα δεχθεί τις προτροπές των ιερέων και λοιπών πνευματικών ανθρώπων στην ώρα του θανάτου του, αν βέβαια πεθάνει με φυσικό, ομαλό θάνατο και όχι απρόοπτα;

Ασφαλώς όχι. Διότι τότε θα βρίσκεται στην κορυφή της σκληροκαρδίας του, ώστε όχι μόνο δεν θα δέχεται τις διδασκαλίες των ιερέων που θα τον παρακινούν να μετανοήσει, αλλά και αν θελήσει να μετανοήσει, δεν θα το κατορθώσει.

Στα ζώα λέγεται ότι βρίσκεται ένα ζωύφιο το οποίο ονομάζεται χιλιόποδο· αλλά, αν και έχει χίλια πόδια, μόλις και μετά βίας κινείται από τόπο σε τόπο· και η αφορμή της ακινησίας του είναι ότι βρίσκεται στερημένο από την έμφυτή του θερμότητα, και αυτό επειδή είναι στερημένο από αίμα.

Έτσι λοιπόν και ο αμαρτωλός βρίσκεται πολλές φορές περικυκλωμένος από πολλούς θεοσεβείς χριστιανούς, λαϊκούς και κληρικούς, στα λοίσθια του θανάτου, και όλοι τον παρακινούν στη μετάνοια, αλλ’ επειδή αυτός δεν έχει καν σπινθήρα αγάπης στην καρδιά του και ευσέβεια στα σπλάγχνα του, δεν τον ωφελούν τίποτε όλες εκείνες οι βοήθειες. Είναι τόσο ψυχρός, ώστε δεν αισθάνεται καμία ενέργεια θερμότητας από εκείνα τα θερμά της πίστεως και σωτηρίας όργανα, τα οποία τον βοηθούν να ετοιμαστεί έστω και την τελευταία αυτή στιγμή του θανάτου του, ώστε να έχει καλό θάνατο. Συμβαίνει δυστυχώς σ’ αυτόν αυτό που συνέβη στον Δαβίδ στα γηρατειά του, που παρά τα πολλά και θερμά και βαριά ενδύματα δεν μπορούσε να θερμανθεί το σώμα του. «*Και περιέβαλον αυτόν ιματίοις και ουκ εθερμαίνετο*» (Γ’ Βασ. 1:1).

Προσπαθούν λοιπόν ιερείς και φίλοι, οικείοι και γνωστοί, να απομακρύνουν τον αμαρτωλό από τον χειμώνα της τελευταίας ώρας, να τον θερμάνουν στη μετάνοια, να τον κινήσουν σε εξομολόγηση, αλλ’ αυτό μοιάζει σαν να τον φορτώνουν απ’ έξω με πολλά ρούχα, τα οποία του προξενούν βάρος μάλλον και ενόχληση παρά θερμότητα. Γι’ αυτό, το καλό είναι να βρίσκεται μέσα η θερμότητα, φυσική, και

μάλιστα από τη νεότητά του.

***

Μιλάμε για μετάνοια, εξομολόγηση και θεία Κοινωνία μπροστά στη θύρα του θανάτου, και γεννάται το ερώτημα: **θα είναι ειλικρινής, πηγαία, αληθινή;** Διότι **η μετάνοια αυτή γίνεται περισσότερο από βία παρά από θέληση** . Η ασθένεια μάλλον και ο θάνατος είναι η αιτία, και **όχι η μετάνοια και η αγάπη προς τον Θεό**.

Ας πούμε ένα παράδειγμα. Ένα άλογο ζευγμένο στην άμαξα αρπάζει τα χαλινάρια στο στόμα του και τρέχει χωρίς τον αμαξηλάτη. Τρέχοντας, φτάνει σε ένα μεγάλο χαντάκι ή έναν μεγάλο ποταμό και εκεί σταματά. Και ερωτάται: σε ποιον πρέπει να αποδώσουμε την αιτία του σταματήματός του, στον ποταμό που βρέθηκε μπροστά του, ή στον αμαξηλάτη που ξαναέπιασε το χαλινάρι στο χέρι; Είναι φανερό ότι ο ποταμός τού έκοψε την ορμή και όχι ο αμαξηλάτης.

Το ίδιο λοιπόν πρέπει να πούμε και για τον αμαρτωλό που εξακολουθεί να τρέχει αχαλίνωτα στον κάμπο των ορέξεών του και που την τελευταία ώρα της ζωής του αρπάζει τους χαλινούς το χέρι του θείου φόβου, καθώς βρίσκεται μπροστά του ένας ποταμός που λέγεται θάνατος ή ένα χαντάκι που λέγεται ασθένεια, και σταματά το τρέξιμο και δεν αμαρτάνει πλέον.

Αλλ’ αυτό δεν συμβαίνει, καθώς αντιλαμβάνεσθε και σεις, από την θέλησή του, όχι, αλλά από την ασθένειά του.

Δεν είναι ο φόβος του Θεού, ο σεβασμός προς Αυτόν, που σταματά τον καλπασμό προς την αμαρτία, αλλά το ότι δεν έχει δρόμο άλλον να τρέξει. Ώστε δεν είναι αυτός που αφήνει την αμαρτία στο τέλος της ζωής του, αλλ’ **η αμαρτία αφήνει αυτόν**. Γι’ αυτό πολύ φοβόμαστε τέτοια μετάνοια, ότι ίσως να μη τη δεχθεί ο Κύριος. Και το λέμε αυτό, διότι αν κανείς από αυτούς, που μετανοούν και εξομολογούνται μπροστά στη θύρα του θανάτου, πάλι γυρίσει στη ζωή και δεν πεθάνει, γυρίζει αμέσως και στην πρώτη του κακία, δεν επιστρέφει τις αδικίες, δεν αφήνει το μίσος που έχει στον εχθρό του, δεν αποσύρεται από το σπίτι της μοιχαλίδας γυναίκας, δεν κάνει ελεημοσύνες που υποσχέθηκε· τέλος δεν κάνει τίποτε απ’ όσα υποσχέθηκε να κάνει κατά τη δύσκολη ώρα της ασθένειάς του. Η ευσέβειά τους αυτή μοιάζει σαν των

ναυτικών που βαστάει ενίοτε όσο διαρκεί η θαλασσοταραχή.

Δεν μισούν λοιπόν αυτοί την αμαρτία από την καρδιά τους, αλλά από φόβο, ο οποίος φόβος δεν είναι αρκετός για να επιστρέψει την καρδιά προς τον Θεό της.

Αυτό είναι που μας κάνει διστακτικούς στο να πιστέψουμε ότι τέτοιου είδους μετάνοια θα γίνει δεκτή από τον Κύριο. Και ακόμη το ότι φυλάγουν τη μετάνοιά τους για έναν καιρό τόσο ανάρμοστο, δείχνει φανερά, ότι αυτοί δεν φροντίζουν για τη χάρη του Θεού. Ώστε αν μετανοήσουν, μετανοούν από φόβο προς τον θάνατο και όχι από αγάπη προς τον Θεό. Ο φόβος τους είναι δουλικός και όχι υιϊκός. Μοιάζει με εκείνον του βασιλιά Αντιόχου, ο οποίος, όταν έλαβε την πληγή από τον Θεό για την κακία του, τότε μετανόησε, λέγοντας ότι είναι δίκαιο να υποτάσσεται ο άνθρωπος στον Θεό και να μη μετρά τον εαυτό του σαν Θεό με υπερηφάνεια: «*Δίκαιον υποτάσσεσθαι τω Θεώ, και μη θνητόν όντα, ισόθεα φρονείν υπερηφάνως*» (Β’ Μακ. 9:12).

Γι’ αυτό όσο υπάρχουν νιάτα, υγεία και ανοχή του Κυρίου, ας κάνουμε καλή χρήση τους. Μην περιμένουμε να νυχτώσει για να βρούμε τη χαμένη χάρη· τώρα που είναι ακόμη ημέρα, το αύριο δεν είναι δικό μας.

Γιατί, αν χάσουμε το πορτοφόλι μας, δεν γυρίζουμε αμέσως και το αναζητούμε; Δεν αφήνουμε να νυχτώσει. Δεν αφήνουμε να περάσουν ημέρες, εβδομάδες, έτη, αλλά την ίδια ώρα γυρίζουμε και το αναζητούμε από το μέρος που σταθήκαμε, που διαβήκαμε. Γιατί λοιπόν δεν κάνουμε το ίδιο και για τη χαμένη χάρη της ψυχής μας; Γιατί περιμένουμε να νυχτώσει, να βρεθούμε στο κατώφλι του θανάτου και του Άδη;

Τέλος, ίσως ρωτήσει κάποιος: Δεν πρέπει έστω και την τελευταία στιγμή να ενδιαφερθούμε για την ψυχή μας ή ενός από τους πλησίον μας;

Απαντούμε: ΝΑΙ, να ενδιαφερθούμε, αλλά να μην ξεχνούμε ότι ο Θεός δεν εμπαίζεται, και η ζωή μας πρέπει να είναι κατά Χριστόν για το ίδιο το συμφέρον μας.

(Από το περιοδικό «Όσιος Φιλόθεος της Πάρου» τ. 16, Εκδ. Ορθ. Κυψέλης, σελ. 51)

(Πηγή ηλ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)